

PAEM DENEME-2

AYRINTILI ÇÖZÜMLER

ÖZGÜN HAZIRLIK DENEMESİ - RESMÎ SINAV DEĞİLDİR

TOPLAM SORU	SÜRE	KİTAPÇIK	PUANLAMA
100	120 DAKİKA	A	YANLIŞ GÖTÜRMEZ

SINAV KONULARI VE SORU DAĞILIMI

Konu	Soru	Oran
Polis Meslek Mevzuatı	30	%30
Ceza Muhakemesi Hukuku	10	%10
Ceza Hukuku	10	%10
Anayasa Hukuku	10	%10
İdare Hukuku	10	%10
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi	10	%10
İnsan Hakları	10	%10
Genel Kültür	10	%10

- Her sorunun beş seçeneğinden yalnız biri doğrudur.
- Yanlış cevaplar doğru cevapları götürmez; puanlama doğru cevap sayısı üzerinden yapılır.
- Soru kitapçığındaki işaretlemeler cevap formuna aktarılmalıdır.
- Sorular, yüklenen PAEM kaynaklarının konu kapsamı ve resmî sınavın ölçme biçimi temel alınarak özgünleştirilmiştir.

Güncellik notu: Bu oturumda canlı internet taraması kullanılamamıştır. Mevzuat soruları yayımlanmadan önce güncel resmî metinlerden son kez doğrulanmalıdır.

POLİS MESLEK MEVZUATI (1-30)**1. Polis Meslek Mevzuatı | 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanunu - genel emniyet ve asayiş sorumluluğu****Doğru cevap: C) İçişleri Bakanı****Çözüm:** Kanun, ülkenin genel emniyet ve asayiş işlerinden İçişleri Bakanını sorumlu tutar. Emniyet Genel Müdürü teşkilatın en üst yöneticilerinden olsa da kanundaki siyasi sorumluluk makamı İçişleri Bakanındır.**Dayanak / konu:** 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanunu m.1**2. Polis Meslek Mevzuatı | 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanunu - genel ve özel kolluk****Doğru cevap: E) Özel kolluk****Çözüm:** Genel kolluk, ülke genelinde kamu düzeni ve güvenliği için görev yapan polis, jandarma ve sahil güvenlik gibi birimleri ifade eder. Belirli alanlarda özel kanunlarla kurulmuş birimler ise özel kolluk kapsamında değerlendirilir.**Dayanak / konu:** 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanunu m.3; genel kolluk-özel kolluk ayrımı**3. Polis Meslek Mevzuatı | 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanunu - adli ve idari görev ayrımı****Doğru cevap: D) Adli görev niteliğindedir ve Cumhuriyet savcısının talimatları doğrultusunda yürütülür.****Çözüm:** Suçun işlendiğine ilişkin delil elde edilmesinden sonra delilin korunması, şüphelinin belirlenmesi ve soruşturma işlemleri adli görev alanına girer. Adli kolluk bu faaliyetleri Cumhuriyet savcısının emir ve talimatları altında yürütür.**Dayanak / konu:** 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanunu m.10-12; 5271 sayılı CMK m.160 ve 164**4. Polis Meslek Mevzuatı | 2559 sayılı PYSK - kimliği belirlenemeyen kişi****Doğru cevap: D) Kişi tutulur, durum derhâl Cumhuriyet savcısına bildirilir ve kimliği açıkça anlaşıncaya kadar kanuni usulle işlem yapılır.****Çözüm:** Kimliğin açıklanmaması, belge bulunmaması veya gerçeğe aykırı bilgi verilmesi nedeniyle kimlik belirlenemiyorsa kişi tutulur ve Cumhuriyet savcısı derhâl haberdar edilir. İşlem keyfî değil, kimliğin tespiti amacı ve kanuni güvencelerle sınırlıdır.**Dayanak / konu:** 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu m.4/A**5. Polis Meslek Mevzuatı | 2559 sayılı PYSK - parmak izi alınabilecek kişiler****Doğru cevap: A) Parmak izi ve fotoğrafı alınarak kanuni sisteme kaydedilebilir.****Çözüm:** PYSK, ateşli silah ruhsatı başvurusu gibi kanunda sayılan hâllerde kişinin parmak izi ve fotoğrafının alınarak sisteme kaydedilmesine imkân verir. Yetki belirli amaç ve usulle sınırlıdır; biyometrik veriler ticari veya ilgisiz amaçlarla işlenemez.**Dayanak / konu:** 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu m.5**6. Polis Meslek Mevzuatı | 2559 sayılı PYSK - gürültünün önlenmesi****Doğru cevap: A) Polis gürültüyü men eder ve uyarıya rağmen devam edilmesi hâlinde kanuni işlemleri yapar.****Çözüm:** PYSK, halkın rahat ve huzurunu bozacak nitelikteki gürültünün polisçe men edilmesini öngörür. Müdahale, önce ihlalin sona erdirilmesine yöneliktir; uyarıya uyulmaması hâlinde ilgili mevzuata göre işlem yapılır.**Dayanak / konu:** 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu m.14**7. Polis Meslek Mevzuatı | 2559 sayılı PYSK - zor kullanmada ölçülülük****Doğru cevap: D) Direnişi kırmak için gerekli olan ölçüyü aşmamak ve kullanılan gücü direnişin niteliğiyle orantılı tutmak****Çözüm:** Zor kullanma bir cezalandırma aracı değil, görevin yerine getirilmesini engelleyen direnişi ortadan kaldırma yetkisidir. Bu nedenle gereklilik, kademelilik ve ölçülülük ilkeleri birlikte gözetilir.**Dayanak / konu:** 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu m.16**8. Polis Meslek Mevzuatı | 7068 sayılı Kanun - disiplin cezaları****Doğru cevap: D) Adli para cezası****Çözüm:** Adli para cezası ceza hukuku yaptırımıdır; disiplin cezası değildir. 7068 sayılı Kanunda uyarma, kınama, aylıktan kesme, kısa veya uzun süreli durdurma, meslekten çıkarma ve devlet memurluğundan çıkarma gibi disiplin yaptırımları düzenlenir.**Dayanak / konu:** 7068 sayılı Kanun m.7

9. Polis Meslek Mevzuatı | 7068 sayılı Kanun - ceza yargılaması ile disiplin sürecinin ilişkisi

Doğru cevap: C) Beraat kararı disiplin değerlendirmesini her durumda otomatik olarak ortadan kaldırmaz; fiil disiplin hukuku yönünden ayrıca incelenebilir.

Çözüm: Ceza sorumluluğu ile disiplin sorumluluğu amaç, unsur ve ispat ölçüsü bakımından farklıdır. Ceza mahkemesinin fiilin hiç gerçekleşmediğine ilişkin kesin tespiti ayrıca değerlendirilmekle birlikte, sırf beraat kararı verilmiş olması disiplin yönünden bağımsız incelemeyi otomatik olarak engellemez.

Dayanak / konu: 7068 sayılı Kanun m.5; disiplin soruşturmasının bağımsızlığı ilkesi

10. Polis Meslek Mevzuatı | 7068 sayılı Kanun - savunma hakkı

Doğru cevap: C) Savunma hakkına

Çözüm: Disiplin cezası verilmeden önce personele isnadın bildirilmesi ve savunmasını sunma imkânı tanınması gerekir. Savunma alınmadan yaptırım uygulanması disiplin hukukunun temel usul güvencesini ihlal eder.

Dayanak / konu: 7068 sayılı Kanun m.31

11. Polis Meslek Mevzuatı | 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu - temel ilkeler

Doğru cevap: A) Sınıflandırma, kariyer ve liyakat

Çözüm: Devlet memurluğu sistemi; hizmetlerin ve personelin sınıflandırılması, memura mesleğinde ilerleme imkânı sağlayan kariyer ve göreve giriş ile yükselmeye ehliyet esaslı liyakat ilkelerine dayanır.

Dayanak / konu: 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu m.3

12. Polis Meslek Mevzuatı | 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu - kanunsuz emir

Doğru cevap: D) Konusu suç teşkil eden emri hiçbir surette yerine getirmemektir.

Çözüm: Kanunsuz emirde genel usul, aykırılığın amire bildirilmesi ve emrin yazılı yenilenmesi hâlinde sorumluluğun emri verene ait olmasıdır. Ancak emir suç oluşturuyorsa istisna uygulanır: Böyle bir emir hiçbir şekilde yerine getirilemez ve yerine getiren kişi sorumluluktan kurtulamaz.

Dayanak / konu: T.C. Anayasası m.137; 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu m.11

13. Polis Meslek Mevzuatı | 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu - tarafsızlık ve siyasi faaliyet yasağı

Doğru cevap: A) Tarafsızlık ve devlete bağlılık yükümlülüğünü

Çözüm: Memurlar siyasi parti yararı veya zararı hedefleyen davranışlarda bulunamaz ve görevlerini ayırım gözetmeden yerine getirmekle yükümlüdür. Kamu hizmetinde tarafsızlık, eşit işlem ve kamu güveni bakımından temel ödevdir.

Dayanak / konu: 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu m.7

14. Polis Meslek Mevzuatı | 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu - ret kararına itiraz

Doğru cevap: E) On beş gün içinde

Çözüm: 4982 sayılı Kanun, başvuru sahibine ret kararına karşı tebliğden itibaren on beş gün içinde Bilgi Edinme Değerlendirme Kuruluna itiraz imkânı tanır. Bu idari itiraz, yargı yoluna başvurma hakkını ortadan kaldırmaz.

Dayanak / konu: 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu m.13

15. Polis Meslek Mevzuatı | 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun - cevap süresi

Doğru cevap: B) Otuz gün içinde

Çözüm: Yetkili makamlar, dilekçenin sonucu veya yapılmakta olan işlemin safahatı hakkında dilekçe sahibine en geç otuz gün içinde gerekçeli cevap verir. Başvuru başka bir makamın görevindeyse ilgili makama gönderilip başvurana bilgi verilir.

Dayanak / konu: 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun m.7

16. Polis Meslek Mevzuatı | 2935 sayılı Olağanüstü Hâl Kanunu - askerî birliklerden yardım isteme

Doğru cevap: E) Acil durumda sözlü istek yapılabilir; ancak daha sonra yazılı şekle dönüştürülmelidir.

Çözüm: Kanunda esas olan yardım isteğinin yazılı olmasıdır. Olayın aciliyeti yazılı talebi beklemeye elverişli değilse sözlü istek mümkündür; hukuki denetlenebilirlik için bu talep sonradan yazılı hâle getirilir.

Dayanak / konu: 2935 sayılı Olağanüstü Hâl Kanunu; askerî birliklerden yardım istemeye ilişkin hükümler

17. Polis Meslek Mevzuatı | 6222 sayılı Kanun - spor güvenlik kurullarının işlevi

Doğru cevap: B) Spor müsabakalarının güvenliğine ilişkin kurumlar arası tedbirleri planlamak ve koordine etmek

Çözüm: İl spor güvenlik kurulu; kolluk, spor yönetimi, yerel idare ve ilgili taraflar arasında güvenlik planlaması ve koordinasyon sağlar. Kurulun görevi sportif sonuçlara ya da kulüplerin özel hukuk işlemlerine müdahale etmek değildir.

Dayanak / konu: 6222 sayılı Sporda Şiddet ve Düzensizliğin Önlenmesine Dair Kanun m.4

18. Polis Meslek Mevzuatı | 3628 sayılı Kanun - mal bildiriminin yenilenmesi**Doğru cevap: A) Sonu 0 ve 5 ile biten yılların şubat ayı sonuna kadar****Çözüm:** Kanun, göreve devam edenlerin mal bildirimlerini sonu 0 ve 5 ile biten yıllarda yenilemesini öngörür. Yenileme bildirimini ilgili yılın en geç şubat ayı sonuna kadar verilir.**Dayanak / konu:** 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu m.7**19. Polis Meslek Mevzuatı | 6698 sayılı KVKK - kişisel veri işleme ilkeleri****Doğru cevap: D) Verileri amaçla ilgisi olmasa da süresiz saklamak****Çözüm:** Kişisel veriler gerekli olandan uzun ve amaçla ilgisiz biçimde saklanamaz. Kanun; hukuka ve dürüstlüğü uygunluk, doğruluk ve güncellik, belirli-meşru amaç, amaçla bağlantılılık-sınırlılık-ölçülülük ve gerekli süre kadar muhafaza ilkelerini benimser.**Dayanak / konu:** 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu m.4**20. Polis Meslek Mevzuatı | 6698 sayılı KVKK - ilgili kişinin otomatik sistemlere itiraz hakkı****Doğru cevap: A) İşlenen verilerin yalnız otomatik sistemler vasıtasıyla analiz edilmesi sonucu kişinin aleyhine bir sonucun ortaya çıkmasına itiraz etme hakkı****Çözüm:** KVKK, kişiye yalnız otomatik işleme dayanan ve aleyhine sonuç doğuran değerlendirmeye itiraz hakkı tanır. Bu hak, algoritmik kararların kişi üzerindeki etkisinin sorgulanabilmesini ve gerektiğinde insan incelemesini destekler.**Dayanak / konu:** 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu m.11**21. Polis Meslek Mevzuatı | 7315 sayılı Kanun - güvenlik soruşturmasının kapsamı****Doğru cevap: D) Kişinin yabancı devlet kurumları ve yabancılarla ilişkisine dair olgusal veriler****Çözüm:** Arşiv araştırması adli sicil, aranma ve kesinleşmiş kararlar gibi kayıtlara odaklanır. Güvenlik soruşturması ise bunlara ek olarak kolluk ve istihbarat birimlerindeki olgusal veriler ile yabancı bağlantılar ve örgütsel irtibat gibi güvenlik yönünden önem taşıyan hususları inceleyebilir.**Dayanak / konu:** 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu m.4-5**22. Polis Meslek Mevzuatı | 6136 sayılı Kanun - ruhsatların geçerlilik süresi****Doğru cevap: E) Beş yıl****Çözüm:** Taşıma ve bulundurma ruhsatları, yenileme harcı ve diğer kanuni şartlar saklı olmak üzere beş yıl süreyle geçerlidir. Sürenin sonunda ruhsatın kanuni usulle yenilenmesi gerekir.**Dayanak / konu:** 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun; ruhsat süresine ilişkin hüküm**23. Polis Meslek Mevzuatı | 5726 sayılı Tanık Koruma Kanunu - koruma tedbirlerinin sınırı****Doğru cevap: D) Kişinin kesinleşmiş mahkûmiyetini kendiliğinden yok saymak****Çözüm:** Tanık koruma tedbirleri kişinin güvenliğini sağlamak üzere kimlik, adres, iş, yerleşim, geçim ve fiziksel koruma alanlarında uygulanabilir. Kesinleşmiş bir mahkûmiyeti ortadan kaldırmak ise tanık koruma tedbiri değil, ceza ve infaz hukukuna ilişkin ayrı bir konudur.**Dayanak / konu:** 5726 sayılı Tanık Koruma Kanunu m.5**24. Polis Meslek Mevzuatı | 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu - koruma tedbirleri****Doğru cevap: C) Gerekli koruma tedbirleri Devlet tarafından alınır ve uygulamada gizlilik gözetilir.****Çözüm:** Terör suçlarının aydınlatılmasına yardımcı olanların güvenliği, soruşturmanın etkinliği ve kamu yararı bakımından devletçe korunur. Tedbirlerin uygulanmasında kişinin kimliği ve güvenliğini tehlikeye düşürecek açıklamalardan kaçınılır.**Dayanak / konu:** 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu; koruma tedbirlerine ilişkin hüküm**25. Polis Meslek Mevzuatı | 2911 sayılı Kanun - düzenleme kurulu****Doğru cevap: E) Yedi kişi****Çözüm:** Kanun, toplantının düzen ve sorumluluğunu üstlenecek düzenleme kurulunun en az yedi kişiden oluşmasını öngörür. Kurul üyelerinin kanunda belirtilen yaş ve ehliyet şartlarını da taşıması gerekir.**Dayanak / konu:** 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu m.9**26. Polis Meslek Mevzuatı | 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu - eğitim tedbiri****Doğru cevap: D) Eğitim tedbiri****Çözüm:** Eğitim tedbiri, çocuğun okul veya mesleki eğitim sürecine katılmasını ve gelişimine uygun beceri kazanmasını destekler. Tedbirin amacı cezalandırma değil, çocuğun üstün yararı doğrultusunda korunması ve topluma kazandırılmasıdır.**Dayanak / konu:** 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu m.5

27. Polis Meslek Mevzuatı | 5326 sayılı Kabahatler Kanunu - kusur**Doğru cevap: A) Hem kasten hem taksirle**

Çözüm: Kabahatler bakımından genel kural, kanunda aksi düzenlenmedikçe hem kastın hem taksirin yeterli olmasıdır. Kusursuz sorumluluk ancak açık ve özel bir düzenleme çerçevesinde değerlendirilebilir.

Dayanak / konu: 5326 sayılı Kabahatler Kanunu m.9

28. Polis Meslek Mevzuatı | Adli Kolluk Yönetmeliği - diğer kolluk birimlerinin adli görevleri**Doğru cevap: A) Diğer kolluk birimleri de gerektiğinde adli kolluk görevini yerine getirir ve işlemleri Cumhuriyet savcısına bildirir.**

Çözüm: CMK ve Adli Kolluk Yönetmeliği, adli görevlerin yalnız adı üzerinde 'adli kolluk' birimine bırakılıp geciktirilmesini kabul etmez. Diğer kolluk birimleri de gerekli hâllerde adli görev yapar, delilleri korur ve savcının talimatlarına göre hareket eder.

Dayanak / konu: 5271 sayılı CMK m.165; Adli Kolluk Yönetmeliği

29. Polis Meslek Mevzuatı | Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar - güvenli elektronik imza**Doğru cevap: B) Belge elektronik ortamda gönderilir ve güvenli elektronik imza doğrulaması esas alınır.**

Çözüm: Resmî yazışmalarda elektronik belge yönetim sistemi ve güvenli elektronik imza, belgenin kimliğini ve bütünlüğünü doğrulayan temel araçlardır. Fiziksel nüsha, ancak mevzuat veya teknik zorunluluk gerektirdiğinde ayrıca aranır.

Dayanak / konu: Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

30. Polis Meslek Mevzuatı | Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği - sağlık kontrolü**Doğru cevap: B) Gözaltının başlangıcı yanında nakil, süre uzatımı, serbest bırakma veya adli mercie sevk gibi aşamalarda da sağlık durumu hekim raporuyla tespit edilir.**

Çözüm: Yakalama ve gözaltı sürecindeki sağlık kontrolleri kötü muamele iddialarını önleme, mevcut yaralanmaları belirleme ve kişinin sağlık hakkını koruma işlevi görür. Bu nedenle yalnız başlangıçta değil, kanunda ve yönetmelikte belirtilen kritik işlem aşamalarında da hekim değerlendirmesi yapılır.

Dayanak / konu: Yakalama, Gözaltına Alma ve İfade Alma Yönetmeliği; sağlık kontrolü hükümleri

CEZA MUHALEMESİ HUKUKU (31-40)**31. Ceza Muhakemesi Hukuku | 5271 sayılı CMK - hâkimin reddi istemi****Doğru cevap: D) Yalnız gecikmesinde sakınca bulunan işlemleri**

Çözüm: Ret istemi, hâkimin tarafsızlığına ilişkin bir usul güvencesidir. İstem karara bağlanıncaya kadar yargılamanın telafisi güç zarar görmemesi için yalnız gecikmesinde sakınca bulunan işlemler yapılabilir.

Dayanak / konu: 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu m.29

32. Ceza Muhakemesi Hukuku | 5271 sayılı CMK - yemin verilmeyen tanıklar**Doğru cevap: B) On beş yaşını doldurmamış olan kişiye**

Çözüm: CMK, yeminin anlam ve önemini değerlendirme kapasitesi bakımından bazı kişilere yemin verilmemesini öngörür. On beş yaşını doldurmamış tanıklar bu gruptadır.

Dayanak / konu: 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu m.50

33. Ceza Muhakemesi Hukuku | 5271 sayılı CMK - meslek sırrı nedeniyle tanıklıktan çekinme**Doğru cevap: D) Avukat, mesleği nedeniyle öğrendiği sırlar hakkında tanıklıktan çekinebilir.**

Çözüm: Savunma ilişkisine duyulan güven, avukatın mesleği nedeniyle öğrendiği sırların korunmasını gerektirir. CMK bu nedenle avukata meslek sırrı kapsamındaki hususlarda tanıklıktan çekinme hakkı tanır.

Dayanak / konu: 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu m.46

34. Ceza Muhakemesi Hukuku | 5271 sayılı CMK - bilirkişinin görev alanı**Doğru cevap: C) Bir kanun hükmünün olaya nasıl uygulanacağı**

Çözüm: Bilirkişi, çözümü özel veya teknik bilgi gerektiren konularda görüş verir. Hukuk kurallarını yorumlamak ve somut olaya uygulamak ise hâkim veya mahkemenin görevidir.

Dayanak / konu: 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu m.63

35. Ceza Muhakemesi Hukuku | 5271 sayılı CMK - arama kararının kapsamı**Doğru cevap: C) Aramanın nedenini oluşturan fiil, aranacak kişi veya yer ile kararın geçerli olacağı süreyi**

Çözüm: Arama, özel hayat ve konut dokunulmazlığına müdahale eden bir koruma tedbiridir. Bu nedenle karar veya emir, hangi fiil nedeniyle, kimde ya da nerede ve hangi zaman aralığında arama yapılacağını somut biçimde göstermelidir.

Dayanak / konu: 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu m.119

36. Ceza Muhakemesi Hukuku | 5271 sayılı CMK - hâkim kararı olmaksızın el koyma

Doğru cevap: B) İşlem yirmi dört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur; hâkim el koymadan itibaren kırk sekiz saat içinde kararını açıklar.

Çözüm: Hâkim kararı olmaksızın el koyma istisnai ve geçici bir işlemdir. Yargısal denetim için işlem yirmi dört saat içinde hâkime sunulur ve hâkim el koymadan itibaren kırk sekiz saat içinde kararını açıklar; aksi hâlde el koyma kendiliğinden kalkar.

Dayanak / konu: 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu m.127

37. Ceza Muhakemesi Hukuku | 5271 sayılı CMK - teknik araçlarla izleme

Doğru cevap: D) Kuvvetli şüphe sebeplerinin bulunması, başka suretle delil elde edilememesi ve suçun kanunda sayılan katalog suçlardan olması

Çözüm: Teknik araçlarla izleme ağır bir özel hayat müdahalesidir. Bu nedenle kuvvetli şüphe, ikincillik ve katalog suç koşulları aranır; tedbir genel veya rutin bir gözetim aracı olarak kullanılamaz.

Dayanak / konu: 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu m.140

38. Ceza Muhakemesi Hukuku | 5271 sayılı CMK - müdafinin dosyayı inceleme yetkisi

Doğru cevap: B) Şüphelinin ifade tutanağına

Çözüm: Müdafinin dosyayı inceleme hakkı soruşturma amacı için belirli koşullarla sınırlanabilir. Ancak şüphelinin ifade tutanağı, bilirkişi raporları ve müdafinin hazır bulunmaya yetkili olduğu işlemlere ilişkin tutanaklar savunmanın çekirdek güvencesi olarak kısıtlama dışında kalır.

Dayanak / konu: 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu m.153

39. Ceza Muhakemesi Hukuku | 5271 sayılı CMK - ihbar ve şikâyet

Doğru cevap: C) Cumhuriyet başsavcılığına veya kolluk makamlarına

Çözüm: CMK, ihbar ve şikâyetin Cumhuriyet başsavcılığına veya kolluğa sözlü ya da yazılı yapılabilmesine imkân verir. Valilik, kaymakamlık veya mahkemeye yapılan başvurular da ilgili başsavcılığa gönderilir.

Dayanak / konu: 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu m.158

40. Ceza Muhakemesi Hukuku | 5271 sayılı CMK - Cumhuriyet savcısının lehe ve aleyhe delil toplama görevi

Doğru cevap: B) Şüphelinin hem lehine hem aleyhine olan delilleri toplamak ve haklarını korumakla yükümlüdür.

Çözüm: Ceza muhakemesinde savcı yalnız iddia makamı değil, maddi gerçeği araştıran tarafsız bir adli makamdır. Bu nedenle hem aleyhe hem lehe delilleri toplar ve şüphelinin usul haklarının korunmasını sağlar.

Dayanak / konu: 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu m.160

CEZA HUKUKU (41-50)**41. Ceza Hukuku | 5237 sayılı TCK - geçici ve süreli kanunlar**

Doğru cevap: B) Kanunun o dönemde işlenen suç hakkında uygulanmasına devam edilir.

Çözüm: Geçici veya süreli kanunların belirli dönem ve koşullara özgü düzenleme yapması, yürürlükte oldukları sırada işlenen fiiller üzerindeki etkilerini ortadan kaldırmaz. Bu kanunlar o dönemde işlenen suçlara uygulanmaya devam eder.

Dayanak / konu: 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu m.7

42. Ceza Hukuku | 5237 sayılı TCK - ihmali davranışla neticeli suç

Doğru cevap: E) Cankurtaranın neticeyi önleme konusunda hukuki yükümlülüğünün bulunması

Çözüm: Neticeli suçun ihmali davranışla işlenmesinde, failin sonucu önlemek konusunda kanundan, sözleşmeden veya önceki tehlikeli davranıştan doğan bir garantörlük yükümlülüğü bulunmalıdır. Cankurtaranın sözleşmesel koruma görevi bu yükümlülüğü oluşturur.

Dayanak / konu: 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu m.83; garantörlük ve ihmali davranış

43. Ceza Hukuku | 5237 sayılı TCK - neticesi sebebiyle ağırlaştırılmış suç

Doğru cevap: A) Taksir

Çözüm: Neticesi sebebiyle ağırlaştırılmış suçta fail temel fiili kasten işler; daha ağır veya farklı netice bakımından ise en az taksirle hareket etmiş olmalıdır. Ceza hukukunda sırf netice meydana geldi diye kusursuz sorumluluk kabul edilmez.

Dayanak / konu: 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu m.23

44. Ceza Hukuku | 5237 sayılı TCK - zorunluluk hâli**Doğru cevap: E) Zorunluluk hâli**

Çözüm: Zorunluluk hâli; kişinin kendisinin bilerek neden olmadığı ağır ve muhakkak bir tehlikeden, başka türlü korunma imkânı bulunmadığı için orantılı bir fiille kurtulmasını ifade eder. Burada saldırı değil tehlike bulunduğundan meşru savunmadan ayrılır.

Dayanak / konu: 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu m.25/2

45. Ceza Hukuku | 5237 sayılı TCK - haksız tahrik**Doğru cevap: C) Haksız tahrik**

Çözüm: Haksız tahrik, mağdurdan kaynaklanan haksız fiilin failde oluşturduğu hiddet veya şiddetli elemin suç üzerindeki etkisini dikkate alan ceza indirim nedenidir. Kurum, fiili hukuka uygun hâle getirmez; cezada indirim sağlar.

Dayanak / konu: 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu m.29

46. Ceza Hukuku | 5237 sayılı TCK - teşebbüsün başlangıç anı**Doğru cevap: A) Doğrudan icra hareketlerine başlanmadığından kural olarak soyguna teşebbüs oluşmaz.**

Çözüm: Teşebbüs, suçun icrasına elverişli hareketlerle doğrudan başlanmasıyla oluşur. Maske veya araç temini kural olarak hazırlık hareketidir; bunlar ayrı bir suç oluşturmadıkça hedef suça teşebbüs sayılmaz.

Dayanak / konu: 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu m.35; hazırlık-icra hareketi ayrımı

47. Ceza Hukuku | 5237 sayılı TCK - müşterek faillik**Doğru cevap: C) Müşterek faillik**

Çözüm: Suçun kanuni tanımındaki fiil birlikte gerçekleştirilmiş ve kişiler ortak plan çerçevesinde fiil üzerinde müşterek hâkimiyet kurmuştur. Bu durumda her biri müşterek fail olarak sorumlu olur.

Dayanak / konu: 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu m.37

48. Ceza Hukuku | 5237 sayılı TCK - yardım etme**Doğru cevap: E) Suçun nasıl işleneceği konusunda yol göstermek ve kullanılacak aracı sağlamak**

Çözüm: Yardım etme; suça teşvik, kararın kuvvetlendirilmesi, yol gösterme, araç sağlama veya icrayı kolaylaştırma biçimlerinde ortaya çıkabilir. Suç işleme kararını ilk kez oluşturmak azmettirme, fiil üzerinde hâkimiyet kurmak ise faillik kapsamındadır.

Dayanak / konu: 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu m.39

49. Ceza Hukuku | 5237 sayılı TCK - bileşik suç**Doğru cevap: E) Bileşik suç**

Çözüm: Bileşik suçta bir suç, diğerinin unsurunu veya ağırlaştırıcı nedenini oluşturur ve kanun bunları tek suç olarak değerlendirir. Bu nedenle ayrıca içtima hükümleri uygulanmaz.

Dayanak / konu: 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu m.42

50. Ceza Hukuku | 5237 sayılı TCK - icbar suretiyle irtikâp**Doğru cevap: B) İcbar suretiyle irtikâp**

Çözüm: Kamu görevlisinin görevinin sağladığı nüfuzu kullanarak kişiyi kendisine veya başkasına yarar sağlamaya zorlaması icbar suretiyle irtikâptır. Rüşvette tarafların karşılıklı irade uyuşması varken burada kamu görevlisinin zorlayıcı etkisi belirgindir.

Dayanak / konu: 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu m.250

ANAYASA HUKUKU (51-60)**51. Anayasa Hukuku | 1982 Anayasası - Cumhuriyetin nitelikleri****Doğru cevap: A) Teokratik devlet**

Çözüm: Anayasa, Türkiye Cumhuriyeti'ni demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olarak tanımlar; insan haklarına saygı ve Atatürk milliyetçiliğine bağlılık da maddede yer alır. Teokratik devlet bu niteliklerle bağdaşmaz.

Dayanak / konu: T.C. Anayasası m.2

52. Anayasa Hukuku | 1982 Anayasası - eşitlik ilkesi ve pozitif tedbirler**Doğru cevap: E) Bu gruplar için alınan koruyucu tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz.**

Çözüm: Eşitlik, her durumda herkese aynı işlemi yapmayı değil, dezavantajlı grupların fiilî eşitliğini destekleyen makul tedbirleri de içerir. Anayasa, sayılan gruplar için alınacak koruyucu tedbirlerin eşitliğe aykırı yorumlanamayacağını açıkça düzenler.

Dayanak / konu: T.C. Anayasası m.10

53. Anayasa Hukuku | 1982 Anayasası - kanuni hâkim güvencesi**Doğru cevap: B) Hiç kimsenin kanunen tabi olduğu mahkemeden başka bir merci önüne çıkarılamaması****Çözüm:** Kanuni hâkim güvencesi, uyumsuzluk doğmadan önce kanunla belirlenmiş görevli ve yetkili mahkemede yargılanmayı güvence altına alır. Kişiye veya olaya özgü olağanüstü yargı mercileri kurulmasını engeller.**Dayanak / konu:** T.C. Anayasası m.37**54. Anayasa Hukuku | 1982 Anayasası - din ve vicdan hürriyeti****Doğru cevap: B) Kimse ibadete, dinî ayin ve törenlere katılmaya veya dinî inanç ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz.****Çözüm:** Anayasa, inanma veya inanmama serbestisini ve kişinin dinî kanaatini açıklamaya zorlanmamasını güvence altına alır. İbadet hürriyeti de kanunda öngörülen meşru sınırlar dışında korunur.**Dayanak / konu:** T.C. Anayasası m.24**55. Anayasa Hukuku | 1982 Anayasası - seçimlerin temel ilkeleri****Doğru cevap: C) Serbest, eşit, gizli, tek dereceli, genel oy; açık sayım ve döküm ile yargı yönetim ve denetimi altında****Çözüm:** Anayasa, demokratik seçimlerin temel güvencelerini birlikte sayar: serbestlik, eşitlik, gizli oy, tek dereceli ve genel oy, açık sayım-döküm ile yargı yönetim ve denetimi.**Dayanak / konu:** T.C. Anayasası m.67**56. Anayasa Hukuku | 1982 Anayasası - yasama dokunulmazlığının istisnaları****Doğru cevap: C) Ağır cezayı gerektiren suçüstü hâli dokunulmazlığın anayasal istisnalarındandır; durum yetkili makama derhâl bildirilir.****Çözüm:** Yasama dokunulmazlığı kural olarak Meclis kararı olmadan tutulma, sorguya çekilme, tutuklanma ve yargılanmaya engeldir. Ancak ağır cezayı gerektiren suçüstü hâli ile seçimden önce soruşturmasına başlanmış Anayasanın 14. maddesi kapsamındaki durumlar istisnadır; yetkili makama bildirim yapılır.**Dayanak / konu:** T.C. Anayasası m.83**57. Anayasa Hukuku | 1982 Anayasası - TBMM'nin görev ve yetkileri****Doğru cevap: B) Kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak****Çözüm:** Yasama yetkisi TBMM'ye aittir. Meclis kanun koyar, değiştirir ve kaldırır; bütçe ve kesin hesabı görüşür, para basılmasına ve savaş ilanına karar verir, uluslararası antlaşmaların onaylanmasını uygun bulur.**Dayanak / konu:** T.C. Anayasası m.7 ve 87**58. Anayasa Hukuku | 1982 Anayasası - Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin sınırları****Doğru cevap: E) Kanunda açıkça düzenlenen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz; kanunla kararname çatışırsa kanun uygulanır.****Çözüm:** Cumhurbaşkanlığı kararnamesi yürütme yetkisine ilişkin konularda çıkarılabilir; Anayasada münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen ve kanunda açıkça düzenlenen alanlara giremez. Aynı konuda kanun çıkarılması veya çatışma hâlinde kanun esas alınır.**Dayanak / konu:** T.C. Anayasası m.104/17**59. Anayasa Hukuku | 1982 Anayasası - Anayasa Mahkemesinin üye sayısı****Doğru cevap: D) On beş üyeden****Çözüm:** 1982 Anayasası uyarınca Anayasa Mahkemesi on beş üyeden oluşur. Üyeler, Anayasada gösterilen farklı yüksek yargı, meslek ve kurum kaynaklarından belirlenir.**Dayanak / konu:** T.C. Anayasası m.146**60. Anayasa Hukuku | 1982 Anayasası - siyasi partilerin kapatılması davası****Doğru cevap: E) Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı****Çözüm:** Siyasi partilerin kapatılması davaları Anayasa Mahkemesinde görülür; dava açma yetkisi Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısına aittir. Kapatma, demokratik siyasal hayat üzerindeki ağır etkisi nedeniyle anayasal usule bağlanmıştır.**Dayanak / konu:** T.C. Anayasası m.69**İDARE HUKUKU (61-70)****61. İdare Hukuku | Merkezî idarenin taşra teşkilatı - yetki genişliği****Doğru cevap: E) Yetki genişliği ilkesine****Çözüm:** Merkezî idarenin taşra teşkilatında il yönetimi yetki genişliği esasına dayanır. Bu ilke, merkezin hiyerarşisi içinde kalmak üzere valiye yerel koşullara göre belirli karar alma ve uygulama imkânı verir.**Dayanak / konu:** T.C. Anayasası m.126

62. İdare Hukuku | 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu - valinin konumu**Doğru cevap: C) Vali, ilde merkezî idarenin temsilcisi ve idari yürütme aracıdır.****Çözüm:** Vali, merkezî idarenin ildeki en üst temsilcisi ve yürütme aracıdır; bakanlıkların il teşkilatı arasında koordinasyon sağlar, kamu düzeni ve güvenliğine ilişkin görevleri yürütür. Seçilmiş mahallî idare organı değildir.**Dayanak / konu:** 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu m.9; merkezî idarenin taşra teşkilatı**63. İdare Hukuku | 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu - kaymakamın konumu****Doğru cevap: A) Kaymakam ilçede merkezî idarenin yürütme görevini yerine getirir ve valinin gözetim ve denetimi altındadır.****Çözüm:** Kaymakam, merkezî idarenin ilçedeki yöneticisidir; kanun ve diğer düzenlemelerin uygulanmasını sağlar, kamu düzeni için gerekli tedbirleri alır ve valinin gözetim-denetimi altında görev yapar.**Dayanak / konu:** 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu m.27 ve devamı**64. İdare Hukuku | İdari vesayet****Doğru cevap: A) İdari vesayet ancak kanunun verdiği ölçü ve usuller çerçevesinde kullanılabilir.****Çözüm:** İdari vesayet farklı kamu tüzel kişileri arasındaki, kanuna dayalı ve sınırlı bir denetim yetkisidir. Hiyerarşiden farklı olarak kendiliğinden ve genel değil, kanunda açıkça öngörülen kapsamda kullanılabilir.**Dayanak / konu:** T.C. Anayasası m.127; idari vesayet ilkesi**65. İdare Hukuku | Yerinden yönetim - mahallî idare****Doğru cevap: E) Belediye****Çözüm:** Belediye, belirli bir coğrafyada yaşayanların ortak yerel ihtiyaçlarını karşılayan ve karar organları seçmenlerce oluşturulan mahallî idaredir. Bakanlık, valilik ve kaymakamlık merkezî idare örgütüne aittir.**Dayanak / konu:** T.C. Anayasası m.127; mahallî idareler**66. İdare Hukuku | İdari işlemin özellikleri****Doğru cevap: C) İcrailik****Çözüm:** İdari işlem tek yanlı olarak hukuki sonuç doğurur ve kural olarak yürütülmesi için önceden mahkeme kararına ihtiyaç duymaz. Bu özellik icrailik olarak adlandırılır; hukuka aykırılık iddiası yargı denetimine götürülebilir.**Dayanak / konu:** İdari işlemin icrailik ve hukuka uygunluk karinesi özellikleri**67. İdare Hukuku | İdari işlemde yetki gaspı****Doğru cevap: A) Yetki gaspı****Çözüm:** Yetki gaspı, idare adına işlem yapma yetkisi hiç bulunmayan kişinin kamu gücü kullanmasıdır. Bu kadar ağır yetki sakatlığı, işlemin yok hükmünde sayılmasına yol açabilecek niteliktedir.**Dayanak / konu:** İdari işlemin yetki unsuru; yetki gaspı ve yokluk teorisi**68. İdare Hukuku | Kamu hizmetinin temel ilkeleri****Doğru cevap: C) Değişkenlik ve uyarlanma ilkesiyle****Çözüm:** Kamu hizmeti toplumun değişen ihtiyaçlarını karşılamak zorundadır. Bu nedenle hizmetin örgütlenmesi ve sunulmuş biçimi yeni koşullara uyarlanabilir; buna değişkenlik veya uyarlanma ilkesi denir.**Dayanak / konu:** Kamu hizmetinin süreklilik, eşitlik, tarafsızlık ve uyarlanma ilkeleri**69. İdare Hukuku | Kamu hizmeti imtiyaz sözleşmeleri****Doğru cevap: C) Kamu hizmeti imtiyazı****Çözüm:** Kamu hizmeti imtiyazında özel kişi hizmeti kendi risk ve kazancı çerçevesinde yürütür; idare düzenleme, gözetim ve denetim yetkisini korur. İlişki, sıradan özel hukuk sözleşmesinden farklı kamu gücü ayrıcalıkları taşır.**Dayanak / konu:** İdari sözleşmeler ve kamu hizmeti imtiyazı**70. İdare Hukuku | İptal davasında menfaat ihlali****Doğru cevap: E) İşlem nedeniyle kişisel, meşru ve güncel bir menfaatinin ihlal edildiğini****Çözüm:** İptal davası objektif hukuka uygunluk denetimi sağlasa da herkes tarafından soyut olarak açılamaz. Davacının işlemle arasında kişisel, meşru ve güncel bir menfaat bağı bulunmalıdır; tam yargı davasında ise hak ihlali aranır.**Dayanak / konu:** 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu m.2

ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ (71-80)**71. Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi | Mondros Ateşkes Antlaşması - 7. madde****Doğru cevap: C) Anadolu'daki işgallerin hukuki gerekçe görüntüsü altında yaygınlaşmasını****Çözüm:** Mondros'un 7. maddesi son derece geniş ve belirsiz bir müdahale yetkisi tanımış, İtilaf Devletleri bu hükmü Anadolu'nun çeşitli bölgelerini işgal ederken gerekçe olarak kullanmıştır.**Dayanak / konu:** Mondros Ateşkes Antlaşması, 7. madde**72. Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi | Kuvayımiliye'nin özellikleri****Doğru cevap: E) Düzenli ordu kuruluncaya kadar işgalleri yavaşlatmak ve yerel direnişi canlı tutmak****Çözüm:** Kuvayımiliye yerel ve düzensiz birliklerden oluşuyordu. Düşmanı tamamen yurttan atacak güçte olmasa da işgallerin ilerleyişini yavaşlatmış, halk direnişini örgütlemiş ve düzenli ordu için zaman kazandırmıştır.**Dayanak / konu:** Kuvayımiliye hareketi ve düzenli orduya geçiş**73. Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi | Erzurum ve Sivas kongreleri - Temsil Heyeti****Doğru cevap: B) Erzurum Kongresi'nde bölgesel nitelikte oluşturulmuş, Sivas Kongresi'nde bütün vatani temsil edecek şekilde genişletilmiştir.****Çözüm:** Temsil Heyeti Erzurum Kongresi'nde Doğu illeri adına oluşturuldu. Sivas Kongresi'nde millî cemiyetlerin birleşmesiyle temsil alanı bütün ülkeyi kapsayacak biçimde genişledi ve Millî Mücadele'nin yürütme organı niteliğini güçlendirdi.**Dayanak / konu:** Erzurum Kongresi ve Sivas Kongresi kararları**74. Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi | Balıkesir ve Alaşehir kongreleri****Doğru cevap: A) Batı Anadolu'daki Yunan işgaline karşı****Çözüm:** Balıkesir ve Alaşehir kongreleri, İzmir'in işgali sonrasında Batı Anadolu'da Yunan ilerleyişine karşı Kuvayımiliye direnişini düzenlemek amacıyla toplanan bölgesel kongrelerdir.**Dayanak / konu:** Balıkesir ve Alaşehir kongreleri**75. Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi | Birinci İnönü Savaşı'nın siyasi sonuçları****Doğru cevap: A) TBMM'nin uluslararası alanda siyasi muhatap olarak kabul görmeye başladığını****Çözüm:** Birinci İnönü zaferi yeni kurulan düzenli ordunun başarısını göstermiş, TBMM'nin iç ve dış saygınlığını artırmıştır. Londra Konferansı'na davet, Ankara Hükûmetinin göz ardı edilemeyen bir siyasi güç hâline geldiğini ortaya koymuştur.**Dayanak / konu:** Birinci İnönü Savaşı ve Londra Konferansı**76. Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi | Kütahya-Eskişehir Savaşları sonrası tedbirler****Doğru cevap: D) Mustafa Kemal'e Başkomutanlık yetkisi verilmesi ve Tekâlif-i Milliye Emirlerinin yayımlanması****Çözüm:** Kütahya-Eskişehir yenilgilerinden sonra TBMM, askeri kararların hızlandırılması için Mustafa Kemal'e Başkomutanlık yetkisi verdi. Tekâlif-i Milliye Emirleriyle halkın ve ülke kaynaklarının Sakarya öncesi seferber edilmesi sağlandı.**Dayanak / konu:** Kütahya-Eskişehir Savaşları; Başkomutanlık Kanunu; Tekâlif-i Milliye Emirleri**77. Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi | 1921 Ankara Antlaşması****Doğru cevap: B) Fransa****Çözüm:** Ankara Antlaşması TBMM Hükûmeti ile Fransa arasında imzalandı. Antlaşmayla Güney Cephesi büyük ölçüde kapandı ve Fransa, Ankara Hükûmetini fiilen tanıyan İtilaf devletlerinden biri oldu.**Dayanak / konu:** 20 Ekim 1921 Ankara Antlaşması**78. Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi | Lozan Barış Antlaşması - Musul sorunu****Doğru cevap: A) Musul sorunu****Çözüm:** Musul konusunda Türkiye ile İngiltere uzlaşamadığı için konu Lozan'da kesin çözüme bağlanmadı. Sorun daha sonra ikili görüşmeler ve Milletler Cemiyeti süreci sonunda 1926 Ankara Antlaşması ile sonuçlandı.**Dayanak / konu:** Lozan Barış Antlaşması ve Musul sorunu**79. Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi | 3 Mart 1924 düzenlemeleri****Doğru cevap: A) Devlet ve eğitim örgütlenmesini laik, millî ve merkezi bir yapıya kavuşturmak****Çözüm:** Halifeliğin kaldırılması, Şeriye ve Evkaf Vekâleti ile Erkân-ı Harbiye Vekâletinin kaldırılması ve Tevhid-i Tedrisat Kanunu aynı gün kabul edildi. Bu adımlar dinî-siyasi ikiliği azaltmış, eğitim ve kamu yönetiminde millî-merkezi yapıyı güçlendirmiştir.**Dayanak / konu:** 3 Mart 1924 tarihli inkılap kanunları

80. Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi | Halkçılık ilkesi - aşarın kaldırılması**Doğru cevap: B) Halkçılık**

Çözüm: Aşarın kaldırılması köylünün ağır vergi yükünü azaltmayı ve sosyal adaleti güçlendirmeyi hedeflemiştir. Ayrıcalıksız, sınıfsız ve halk yararını gözetken yaklaşımı nedeniyle halkçılık ilkesiyle doğrudan bağlantılıdır.

Dayanak / konu: Aşar vergisinin kaldırılması; Atatürk'ün halkçılık ilkesi

İNSAN HAKLARI (81-90)**81. İnsan Hakları | İnsan haklarının kuşakları - birinci kuşak haklar****Doğru cevap: C) Kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkı**

Çözüm: Birinci kuşak haklar, bireyi devlet müdahalesine karşı koruyan medeni ve siyasi haklardır. Kişi özgürlüğü ve güvenliği bu gruptadır; çevre, barış ve kalkınma hakları genellikle üçüncü kuşak dayanışma hakları içinde değerlendirilir.

Dayanak / konu: İnsan haklarının kuşaklara ayrılması; medeni ve siyasi haklar

82. İnsan Hakları | İnsan haklarının kuşakları - dayanışma hakları**Doğru cevap: D) Sağlıklı çevrede yaşama hakkı**

Çözüm: Üçüncü kuşak haklar, toplumların ve insanlığın ortak çabasını gerektiren çevre, barış, kalkınma ve insanlığın ortak mirasından yararlanma gibi dayanışma haklarını kapsar.

Dayanak / konu: İnsan haklarının üçüncü kuşağı; dayanışma hakları

83. İnsan Hakları | AİHS - işkence yasağının mutlak niteliği**Doğru cevap: A) Savaş veya olağanüstü hâl dâhil hiçbir koşulda askıya alınamaz.**

Çözüm: AİHS'nin 3. maddesi mutlak bir yasaktır. Terörle mücadele, savaş, olağanüstü hâl veya mağdurun davranışı işkenceyi ya da insanlık dışı ve aşağılayıcı muameleyi haklı gösteremez.

Dayanak / konu: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi m.3 ve m.15

84. İnsan Hakları | AİHS - devletin pozitif yükümlülükleri**Doğru cevap: A) Devletin yaşam hakkını korumaya yönelik pozitif yükümlülüğünün ihlali**

Çözüm: İnsan hakları yalnız devlete 'müdahale etmeme' borcu yüklemeyiz. Devlet, bildiği veya bilmesi gereken gerçek ve yakın tehlikeler karşısında makul önleyici tedbirler almak ve yaşamı etkili biçimde korumakla da yükümlüdür.

Dayanak / konu: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi m.2; yaşam hakkına ilişkin pozitif yükümlülükler

85. İnsan Hakları | AİHS - kişi özgürlüğü ve güvenliği**Doğru cevap: B) Yakalanma nedenleri ile kendisine yöneltilen suçlama**

Çözüm: Özgürlüğünden yoksun bırakılan kişi, neden tutulduğunu ve kendisine yöneltilen suçlamayı anlayabileceği biçimde gecikmeksizin öğrenmelidir. Bu bilgi, yakalamaya itiraz ve savunma hakkının etkili kullanılmasının ön koşuludur.

Dayanak / konu: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi m.5/2

86. İnsan Hakları | AİHS - masumiyet karinesi**Doğru cevap: C) Masumiyet karinesini**

Çözüm: Masumiyet karinesi, suç isnadı altındaki kişinin kesin mahkûmiyet hükmüne kadar suçlu gibi gösterilmemesini ve ispat yükünün iddia makamında olmasını gerektirir.

Dayanak / konu: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi m.6/2

87. İnsan Hakları | AİHS - ifade özgürlüğünün sınırlandırılması**Doğru cevap: E) Müdahalenin kanunla öngörülmesi, meşru amaç izlemesi ve demokratik toplumda gerekli-orantılı olması**

Çözüm: İfade özgürlüğüne sınırlama ancak erişilebilir ve öngörülebilir bir hukuki temele dayanır, Sözleşmede sayılan meşru amaçlardan birini izler ve zorlayıcı toplumsal ihtiyaçla orantılı olur. Rahatsız edici veya sarsıcı görüşler de kural olarak koruma kapsamındadır.

Dayanak / konu: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi m.10/2

88. İnsan Hakları | AİHS Ek 12 No.lu Protokol - genel ayrımcılık yasağı**Doğru cevap: E) 14. madde Sözleşmedeki haklardan yararlanmayla bağlantılıdır; 12 No.lu Protokol kanunla tanınan haklar bakımından daha genel bir ayrımcılık yasağı getirir.**

Çözüm: AİHS m.14 bağımsız bir hak değil, Sözleşme ve ek protokollerdeki hakların kullanılmasıyla bağlantılı ayrımcılık yasağıdır. 12 No.lu Protokol ise kamu makamlarının kanunla tanınan haklar bakımından ayırım yapmamasına yönelik genel koruma sağlar.

Dayanak / konu: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi m.14; Ek 12 No.lu Protokol m.1

89. İnsan Hakları | AİHM kararlarının icrası**Doğru cevap: D) Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi****Çözüm:** AİHM ihlal kararı verdikten sonra bireysel ve genel tedbirlerin alınması gerekir. Kesinleşmiş kararların icrasını Avrupa Konseyinin siyasi karar organı olan Bakanlar Komitesi denetler.**Dayanak / konu:** Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi m.46**90. İnsan Hakları | Birleşmiş Milletler - İşkenceye Karşı Komite****Doğru cevap: C) İşkenceye Karşı Komite****Çözüm:** Sözleşmenin taraf devletlerce uygulanmasını bağımsız uzmanlardan oluşan İşkenceye Karşı Komite izler. Komite raporları inceler ve kabul edilen usuller çerçevesinde bireysel başvuruları değerlendirebilir.**Dayanak / konu:** BM İşkenceye Karşı Sözleşme; İşkenceye Karşı Komite**GENEL KÜLTÜR (91-100)****91. Genel Kültür | Türk polis teşkilatı tarihi - 10 Nisan 1845****Doğru cevap: B) 10 Nisan 1845****Çözüm:** 10 Nisan 1845'te İstanbul'da 'Polis' adıyla teşkilat kurulması modern Türk polis teşkilatının başlangıcı kabul edilir. Bu nedenle 10 Nisan, Polis Teşkilatının kuruluş günü olarak anılır.**Dayanak / konu:** Türk Polis Teşkilatı tarihi; 10 Nisan 1845**92. Genel Kültür | Türkiye coğrafyası - en yüksek dağ****Doğru cevap: B) Ağrı Dağı****Çözüm:** Ağrı Dağı 5.137 metre yüksekliğiyle Türkiye'nin en yüksek dağıdır. Doğu Anadolu Bölgesi'nde, Iğdır ve Ağrı illeri yakınında yer alır.**Dayanak / konu:** Türkiye fiziki coğrafyası**93. Genel Kültür | UNESCO Dünya Mirası - Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası****Doğru cevap: D) Sivas****Çözüm:** Mengücekli döneminin taş işçiliğiyle tanınan Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası Sivas'ın Divriği ilçesindedir. Yapı 1985'te UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne alınmıştır.**Dayanak / konu:** Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası alanları**94. Genel Kültür | Türk-İslam edebiyatı - Kutadgu Bilig****Doğru cevap: D) Yusuf Has Hacip****Çözüm:** Kutadgu Bilig, 11. yüzyılda Yusuf Has Hacip tarafından Karahanlı Türkçesiyle yazılmış siyasetname niteliğinde bir eserdir. Adı 'mutluluk veren bilgi' anlamına gelir.**Dayanak / konu:** Türk-İslam edebiyatı; Kutadgu Bilig**95. Genel Kültür | Türk resmi - Kaplumbağa Terbiyecisi****Doğru cevap: C) Osman Hamdi Bey****Çözüm:** Kaplumbağa Terbiyecisi, Osman Hamdi Bey'in en tanınmış eserlerindendir. Sanatçı aynı zamanda arkeolog, müzeci ve Osmanlı'da modern müzeciliğin öncülerindendir.**Dayanak / konu:** Türk resim sanatı; Osman Hamdi Bey**96. Genel Kültür | Temel bilim - atom numarası****Doğru cevap: E) Atom çekirdeğindeki proton sayısını****Çözüm:** Atom numarası, çekirdekdeki proton sayısına eşittir ve elementi tanımlar. Nötr atomda elektron sayısı da proton sayısına eşittir; nötron sayısı ise izotoplara göre değişebilir.**Dayanak / konu:** Temel kimya; atom numarası**97. Genel Kültür | Uluslararası kuruluşlar - INTERPOL****Doğru cevap: D) Lyon****Çözüm:** INTERPOL'ün genel merkezi Fransa'nın Lyon kentindedir. Teşkilat, üye ülkelerin polis birimleri arasında bilgi paylaşımı ve uluslararası suçla mücadelede iş birliği sağlar.**Dayanak / konu:** INTERPOL kurumsal bilgileri

98. Genel Kültür | Siber güvenlik - kriptografik özet

Doğru cevap: B) Dosyanın sonradan değiştirilip değiştirilmediğini bütünlük kontrolüyle belirlemek

Çözüm: SHA-256 tek yönlü bir kriptografik özet fonksiyonudur. Aynı dosya aynı özeti üretir; küçük bir değişiklik özeti büyük ölçüde değiştirir. Bu nedenle dosya bütünlüğü doğrulamasında kullanılır, şifreli içeriği geri çözmek için kullanılmaz.

Dayanak / konu: Temel siber güvenlik; kriptografik özet fonksiyonları

99. Genel Kültür | Türk mimarisi - Selimiye Camii

Doğru cevap: E) Edirne

Çözüm: Selimiye Camii Edirne'dedir ve klasik Osmanlı mimarisinin başyapıtlarından kabul edilir. Mimar Sinan yapıyı ustalık dönemi eseri olarak nitelendirmiştir.

Dayanak / konu: Osmanlı mimarisi; Selimiye Camii

100. Genel Kültür | Eski Çağ tarihi - Kadeş Antlaşması

Doğru cevap: D) Hititler ile Mısırlılar arasında

Çözüm: Kadeş Savaşı'nın ardından Hitit Kralı III. Hattuşili ile Mısır Firavunu II. Ramses arasında barış antlaşması yapıldı. Antlaşmanın tablet kopyası, diplomasi tarihinin en eski yazılı barış belgelerinden biridir.

Dayanak / konu: Eski Çağ tarihi; Kadeş Antlaşması